

De Testibus et eorum conditionibus.

U

s^o recipit. i. a bullatoe. i. bñficiū et^o. i. suspendit. i. officium suū
Nec bullatoze. p̄benda mouet et offi.
i. trina monitōe p̄missa i. matoe ex/
cōicatioe excōicat nisi viz culpa de iure sit talis q̄ alit fieri debz
vtz s̄. post excōicatioem

Dum sine quis trino monitu quēq̄ maledic
f. excommunicans
f. ad diuina audienda vlt̄ ibi legēda

Per mēsem talis a tēplo iure vetat̄
f. mēsem i. excōicans

Hoc infra t̄ps intrans tēplū dat̄ irreg:
i. ex officio

Si dat̄ officio q̄s heretica q̄rere p̄na
i. iusticiam
i. p̄sciam

Cōtra ius aiaz. zc. q̄re s̄. de Excōicationibus
papalibus.

Item Seruus sine voluntate dñi p̄here p̄t. zc.
Plura vide in l̄ca J. de Impedimēto Cōditōis.

s^o nō fuit s^o nō f. xliij. annoz in ciuilibz In cri-
mlicibz minalibz 20. annoz
s^o n̄ furiosus. zc. i. n̄ ifa/

Ques post etiā p̄niam pactā. qz infamia p̄niam
non abolet

Cōditio. sex^o. etas. discretio. fama
f. non oībz paup̄ dñ fuerit mala suspitio

f. qz infidel̄ non admittit̄ p̄ fideles in testificando
quia adhuc quedam alia requirunt viz p̄ncipalr

Et fortūa. fides i testib^o ista req̄res

Cōndere nō posset testamētū sibi suus
i. fil^o failias viz in p̄tate p̄tis ex̄tis legitie saltē etatio
f. peculū

Nec natus familias cui castrēse nec assit
f. peculū

Del q̄si castrēse quicq̄s legare valebit
f. suo s^o alibi f. libere sine p̄sensu p̄tis
i. eligere p̄t

Ni patri placeat. sepeliri set̄i optat

Item damnat^o ad mortē naturalē vlt̄ ciuilē vt sunt depoziti
et c^o si fugiūt de manu iudicū **S**ec^o si cēt damnat^o ad penam
inferiōrē tal̄ aut̄ condere posset vt ff. eo. ti. l. rati.

**Septem s̄t̄ p̄nci-
pales p̄ditiones
Testium.**

**Hic notat̄ q̄ nō
p̄nt p̄dere testa-
mētū iure cano-
nico.**

Testamētū quis condē p̄t r̄ qui nō possūt

s̄ nec testamētū condere p̄t
f. oino

Impubes mutus nil fans. surd⁹ penitusq;

s̄ nec legare p̄t s̄ h̄ h̄is aliq̄ lucidant ualla p̄t.

Internalla gerēs nō lucida q̄s furiosus

f. p̄lligo s̄ nec legare p̄t. f. tpalia
i. administrare

Quisq; ministrare bōa p̄dig⁹ ip̄e vet aī

f. testamētū d̄dere

Sic vsuratoꝝ manifestus iure vetatur

f. testamētū d̄dere p̄hibet f. d̄sqs

Nincrescans p̄ria retinēs nil religiosus

Sed legare v̄z nō dū de iure p̄fessus

i. in seculo s̄ fact⁹

Qui genuit p̄les seculo post religiosus

i. postq̄ i. sine testamento

Inde p̄fessus vt ē intestatus poterit post

i. filijs suis in seculo relicto s̄ poterit v̄z p̄ suo mō aīsterlo
f. de bonis q̄ habuit p̄s

Matris legare. parit̄ sibi p̄cipare

Nota Qui cardinales in secur⁹ ē hostilit̄ v̄l p̄ussit aut cepit vel loc⁹ fuerat aut fieri mandauerat aut consilium vel auxilium dederit. vel fauorem aut ratuz habuit necralis ex testamento alioꝝ aliquid cape p̄t nec ex successione c. felicit̄ d̄ p̄nis li. vi. **Item** hereticus p̄hibetur d̄dere quia oīa sua bōa sunt p̄ficata ip̄o iure c. cum fm̄ leges. **Item** dubius de statu suo vt captus a latronib⁹ dubitat an sit fr̄uus v̄l liber vt i. l. i. in p̄ncipio ff. eo. r. **Item** obsides p̄tanti ap̄d infideles

Item d̄natus ad crimen famosum seu libellū ī iniuriam alterius qui etiam infamis efficit vt in. l. is cui s̄. siqs. Sed cōi ter tenet q̄ ob aliam causam infames non p̄hibentur. **Item** hostes captiui romani imperij. l. ei⁹. ff. eo. r.

i. sed. i. secularis s̄ existentia i. legare debeat

Clericus aī seculi nō ecclie bōa leget

f. bona ecclie s̄ sint

s̄ leget

Dec nisi mobilia saltem tūc religiosis

f. bona mobilia ecclie

f. p̄terq̄ religios

Talia iā reliquis ex p̄suetudine legat

f. bona ecclie mobilia f. cleric⁹ ecclieastic⁹ si mouit sin̄ testamēto

Dec capit ecclia nō testatus moriēdo

¶ 3

¶ CLI

Nota h̄ ē q̄ p̄dig⁹ ille cui d̄ iurē p̄hibet administrare bōa tpalia legare non p̄t. **Item** vsurari⁹ manifestus p̄hibet d̄dere nisi p̄stet p̄s cautioes fm̄ formam iuris **Item** h̄z aliqs̄ ex cōica tus maiore p̄hibet d̄dere testamētū s̄ p̄uū cōi ter tenet.

Nota d̄ q̄b⁹ clericus secularis Testamentū cōdere potest.

Testamentū quō clericus condere p̄t.

Q

f. bona ecclie

f. p̄dictus clericus

Hec immobilia nulli legare valebit

f. mobilia v̄l mobilia f. eccl'asticū. v̄l p̄ testamētū v̄l alio

Sed bona lucrata p̄ eū dispergere possit

f. religiosus

f. p̄sonis secl'aribz

Istis aut alijs quibus optat sed p̄ honestis

Cl'era q̄ om̄ia dicunt bona ecclie que intuitu ecclie vel de facultatibz ecclie clericus acquisiuit Hostien. tenet q̄ clericus non habentes administratōem s̄ simpl'r beneficiati v̄l sunt canonici z similes quibz id quod habent obuenit sibi ratōe p̄fōe possunt disponere z testari de fructibus p̄ceptis v̄l q̄ ad diem mortis de consuetudine. z etiam si p̄suetudo esset possent testari de redditibus p̄cipiendis anno sequenti post mortem suam v̄l refert Pa. in c. cum in officijs. **Sed** z licere creditur quādo disponit in pios vsus vel in casibus infra immediate postea

Chorandū q̄ clericus dicunt h̄e administratōem quando habent beneficium cui sit assignata dos sc̄dm Be. in. c. presenti. vel habent prebendam in ecclesia distinctam.

Quatuor modis potest clericus d̄ rebus ecclie donare aut alio modo disponere. Primo quando tantundē expēdit d̄ suo in utilitatem ecclie quia in hoc casu possit etiam testari. imo si non testaretur heres possit petere. facit. c. de multa. **S**ecundo quādo hoc habet consuetudo s̄m Hostien. z Lau. i. c. si ep̄s z hoc sic intelligitur de rebus mobilibus z modicis z q̄n̄do pie z rationabil' sit alias non. **T**ercio quando donat intuitu elemosine quam clericus etiam in egritudine facere potest v̄l in c. ad hec z c. relatum. **Q**uarto quando vult remunerare fuita honesta tam a consanguineis q̄ ab extraneis recepta v̄l p̄z in c. relatum. §. licet. **Q**uintus casus addi potest v̄l quando dat religiosus locis v̄l in d. c. relatum. **I**tem hec faciat dum viuunt quia post mortem non valz v̄l patet in c. ad hec.

f. quecuqz

Si bona sunt alia nō ecclie puta q̄qz

f. q̄ non sunt ecclie

f. acq̄sita

f. non pertinentibz ecclie

Heredes capient si ex illis p̄depta

f. legare d̄z f. sine l̄nia pape s̄ ex̄ns

Nil leget p̄sul sine papa religiosus

f. testamētōz

s̄ etiam ordinis mendicantiū

non t̄n̄ om̄ v̄l in textu

f. quicuqz c. religiosus de testam. li. v.

**Sic notat quō
Religiosi p̄nt eē
executores testamētōz.**

Iure p̄t executor fore religiosus

Testamentorum qui possunt esse executores de iure.

.i. cuiuslibet ordinis .i. lnia zobetra

f. fr̄es in cle. exiui. in. §.

s^c de iure

C. p̄inde

CLII

Quisq; sui libitu plati. de me minores

Notandū q̄ platus religiosus qui dedit licentiaz accessu p̄randi executiones religioso. p̄r eā reuocare re. etiā non integra. quia religiosus non habet velle neq; nolle. et executio fiet per collegam aut si alius deputatus non est. fiet per ep̄m.

Item religiosus exemptus qui habet exemptionem cōem qui viz potest conueniri rōne contractus. delicti. seu rei ral' potest puniri ab ordinario si negligens fuerit in executione quatuor deputatus est executor. Sed exemptus speciali exemptio ne viz qui in predictis conueniri non potest ab ordinario puniri non p̄r scōm Rich. in quarto. **I**tem tam clericus aut religiosus q̄ laicus potest esse executor vt notat c. religiosus li. vi. de testa. **E**tiam femina scōm Jo. an. d. c. religiosus. et hoc scōm consuetudinem que est optima interpretis legum. **I**dem tenet Bal. **I**tem in causis ecclesiasticis potest eē executor salte purus vel merus quilibet clericus qui dicitur quādo causa est cognita a superiore et mera executio sibi mandaf. et a tali appellari non potest. Sed mixtus executor eē non potest nisi i dignitate constitutus. v. l' canonicus ecclesie cathedralis si commissio fiat ei autoritate litterarum ap̄licarum vel legatorum vel de legatorum ap̄licorum. et ab illo executore appellari potest.

Notandū q̄ Abbas deputatus executor eo mortuo si fuit p̄pinquus testatori non transibit ad successorem. quia viz dicit electa p̄sona ex affectōe siue noⁿ eius fuerit exp̄ssus siue noⁿ viz ep̄. q. iii. p̄nifices de testa. requisisti. **S**i autē erat p̄pinquus si tūc noⁿ erat exp̄ssus n̄ trāsibit. **S**i noⁿ erat exp̄ssus trāsibit d' offi. del. qm̄ requisisti. **I**tem deputatus executor non tenetur acceptare nisi tacite accepisset vel expresse. quia sic nō potest renunciare. **T**acite dicitur accepisset quando aliquid fecit qd̄ p̄inet ad hoc et h̄mōi. v. l' si p̄sensit qm̄ ad officium illud eū testator acceptabat v. l' deputabat v. l' sciens recepit lr̄as q̄b' officium sibi dediterebat. **P**osset tñ ep̄s in legat' ad pias cās citra acceptatōes p̄pellē si n̄ vt executorē h̄ vt delegatū. **I**tem tenet exeq' executor legat' ad pias cās p̄ tps sex mēsiū vt i autē. d. eccle. cl. §. **S**i autē legatū §. si testator. p̄uidit sibi d' tpe ill' d' sua. **I**tem executor deputat' negligēs ex̄ns p̄ca moit' duplici monitōe p̄ ep̄m si statim n̄ execut' fuerit i legat' salte ad pias cās ad ep̄s deuoluat nec requirit aliud tps. **S**i sola vnica moitio p̄cessit expectat' an^o an^o deuoluat ad ep̄s. **N**otandū tñ q̄ hodie ep̄i p̄ statuta disponūt vt currat ann' a die moit' et scie et adite h̄ditat' scōm et' Richar. in q̄rto h̄ ē v̄z si h̄z bōa i. p̄mptu d' q̄b' posset infra annū legata implere alias nō deuoluat ad ep̄m.

De Testamento executoribus et Testatore.

U

Item quando non est psum de executoribus testatoris tunc eps in legatis ad pias causas scz p redemptioe captiuorum et paupm alimonia pvidebit In alijs aut heres. **¶** Notandum q officiu executoris non transit in hereditu nisi testator expresserit vt dr glo. in c. religiosus de testamentis li. vi. lz aliqui dicant q sic. **¶** Item vno mortuo alij pnt pcedere etiam si vneret et nollet exequi vt est tex. in dicto c. religiosus. **¶** Item purus executor non habet actioem h heredes nec iure civili nec canonico. h pr implorare auxiliu iudicis h detinentes bona defuncti. Si ho non est purus executor h legatarius tunc h actioem h heredem et hoc fit qn pba dispositio pferuntur in eum rati te vel expresse. **¶** Exempla gra dr testator relinquo ticio centus et volo restituat illa seyo et tunc poterit agere contra heredem vt detinentem bona vt legatarius. **¶** Item Si testator phibuit ne eps intromitteret se de executioe legatorum in pias causas no valet phibitio dummo executores fuerint negligetes. **¶** Item bonus est in aucten. de ec. ti. **¶** Item quando testator deputauit executores cum ista p dicitur vt exequatur cum consilio talis viri aut mulieris tunc executor non tenerur sequi consilium illius h petere tenet. **¶** Si si dixit fm psilium illius tunc tenerur sequi ipm. **¶** Item Executor ex dispensatioe pape sine causa vel cum dispensatione eps ex causa subsistente solum. pr mutare voluntatem testatoris et legata eius in pias causas in aliu pium vsu vel meliore puertere vt no. Bar. p illum tex. in. l. ff. de op. publi. et in d. l. legatum. **¶** Item Si executio est vniuersalis pta quia oia sunt distribuenda pauperibus tunc pnt oia bona vt di. p executioe vltime voluntatis. Si ho particularis non pnt nisi si testator expresse pcesserit. **¶** Item executor pr distribuere in paupes psanguineos et in filios ppios paupes certa bona pauperibus deputata fm pa. c. pmo de cohira. cle. et mulier. **¶** Item clericus pr in paupes psanguineos de rebz ecclie dare qui est distributor vt in d. c. j. et xvi. q. j. c. ff. sic et platus et. **¶** Sibi ar executor non pr distribuere vt e ar. in. l. si mandauero. h. si tibi certum. et. **¶** Item Almosina non e danda paupibus q labor res sibi puidere pnt ar. 82. di. c. eps. **¶** Item executor cui testator dedit aliqd ad distribuendum vbi ei videbit et placuerit tunc pr illud distribuere in pios vsus si aliud no apparet d mte testatoris. **¶** Item c. cum tibi de testa. **¶** Et hoc hbn placuerit referi ad arbitriu boni viri. **¶** Bonus aut vir arbitrabilis magis ad salutem aie testatoris dispensandu q altas. **¶** Et ad salutem magis facit vt inf paupes dispenset. l. Id quod paupibus et. l. nulli. et l. si quis ad declinandu. **¶** L. de epi. et cleri. **¶** Quia in testamentis iuxta regulam com voluntas testatoris in meliore et fauorabiliorem prem interpretanda est. et nulla e melior interpretatio nisi vt in paupes dispensetur. **¶** Item Si testator reliquit centu de incertis ablatis paupibus distribuendos et postea repit q summa

De Testamentorum testibus & Testatore.

tantum non sit tunc residuum debet dari pauperibus si simpliciter disponit
sunt testator. si si prohibuit in alium usum reverti tunc residuum be
recti dari debet ut dicitur in c. tua nobis. Et item pro vendi
torem rerum testatoris faciendam ipsi executores non multum tar
dare debent ut in modico ampliores elemosinas faciant. quia
tales secundum b. thoma. a culpa non excusant. quia anima defuncti di
vitiis cruciatur.

In testamento testis quicquid sit unus
f. autorizando
.i. testamentum condit

Pro duobus testatur quis coram cesare rite
s. testis

Nullus quicquid dat ut miles moriendo
f. suum testamentum *f. testes sunt* *.i. quando miles in terro
ria moritur*

In bello scribat duo sed patria moriendo
.i. testificent *.i. filios etiam ad pias causas duo
sufficiunt de iure canonice utrumque.*
.i. testamentum faciēs

Et duo testentur in natos puta testans
f. testes requirunt *f. testes* *.i. quoniam aliqui habent ex privilegio*

Quattuor aut trim duobus gratia dat specialis
s. testes *.i. testamentum faciēs*
f. civili

Rusticus et quinq; testas ex lege vocabit
s. testibus *f. testamentum faciēs* *f. testamentum*
.i. ex his necessitas scribas *.i. in scriptis*

Octo testaris ignare volens dare scriptis
f. quisque *.i. pactum faciēs*

Testator pactans mortem quae non velit ante
f. testamentum factum *s. quod nullum testamentum nisi post mortem tes
tatoris firmat quod ante mutare potest*

Illud mutare. nil hoc de iure valebit
f. hominis alicuius *f. alicuius*

Ut mors iniusta seu dānū pueniat
f. corporalis *f. alicuius*

Aut hominis pena. foret aut infamia falsa
.i. clericus *f. quisque*

Presbiter aut clericus quae tenent religiosus
.i. superioribus

Quando requirunt a platis alienis
f. dicto homini. i. testificari *.i. requirerent*

Illi testari. quis et non peterent

E i

CLIII

Versus 6. p. se. vi
de sequenti folio.

De Testibus testa
mentorum & Jure ci
vili.

Item aliquis reliquere p
i vltima voluntate seu
testamento suo ad p
as cas coram tribus seu
duobus testibus utrumque ex
tra d testat. cum oēs. et
c. relatū nō obstrāte le
ge q̄ in h̄ reprobā

De Testamento
quō nō firmat nī
si p mortē Testa
toris.

Quō Clerici & rel
ligiosi testifica
ri tenent.

De Testificatione.

Nota quō i aliq
cāu sec' tū aliqđ
qđ testificari p̄t
s̄ p̄fessa nunq̄s

Que tibi cōfessa sunt nūq̄s testificare
.i. p̄t vinculi sacri
f. requisit' aut al's

Nec sub secreto qđ cōstet testificeris
f. p̄t' f. testimonii dare qz nullo' teneris

Quāuis p̄latus mandauerit excipe crimen
f. crimen f. aliquid

Vergere qđ scit in p̄sone s̄ue damnū
f. corporaliū f. corruptelam

Aut corruptelā rez seu spūalem
f. secretum supradictum s̄ non cō
fessionis

Cōis p̄li nam dicere tale teneris

Cetera vide s̄. d. Juramento & in Accusare s̄.
.i. testificant

Nulli testanti cuiusuis religionis
f. in iudicio testificādo f. euangelis

Extat credendū. nisi tūc tactis sacrosanctis
f. iuramentū faciendū

Juret. sed noscat sibi nō hoc posse remitti
.i. in cā m̄rionali p̄cipue. f. q̄libet f. euāgelis

Causa p̄iugij. sed p̄sul. positis his

Rite sacrosanctis iurabit testificando
f. de iure requisit' .i. totaz p̄tate

Testans iurabit qđ totū dicet apte
.i. p̄tate f. sibi p̄stante sup q̄ requisit'

Vez. qđ nouit sup hac re iure vocatus

Cetera queere s̄. Juramentum & Testis.

Nota qđ Jurat
d̄z Testis

De Testamētoꝝ
executoꝝ ribus ex
speculo Iudicia
li ei. d. Instrumē
toꝝ editōe s̄. nūc
vero.

Dum plures executores accidat esse
.i. i. exeq̄ndo testamētū

Dispare si numero discordent p̄ficiēdo
f. p̄s

Preualet hinc maior nisi p̄s m̄ioꝝ obijciat qđ
.i. rōnabile f. minor p̄s

Qđ rationale foret ac p̄bet ipsa valent
f. executores .i. in exeq̄ndo

Aquali numero discordantes in agendo

Antistes coget infra certū sibi t̄ps

De Testamētoꝝ executoribus.

CLIII

^{f. oēs executores}
Firmū vt statuāt obseruandū fore rite
Qd pars decernat maior. vel sumere coget

^{f. q̄ exequant testamētū .i. exeq̄ntes}
Pos tps certū quo lapsō nō pagentes
P̄sul cū reliquo p̄tunc cōplebit eoꝝ

^{f. vn⁹ de executorib⁹}
Aut hīc distribuēt quē cōfirmat fore p̄sul
^{f. executores}

^{f. si non concordent}
Si discordantes vult sp̄rgere quilibet hoꝝ
^{f. p̄sul}

Tūc p̄s p̄sul figet. post ipse valebit

Hoꝝ cū reliquo dispergere iure docente

Notandum q̄ dilatio executionis in pijs causis p̄sul
dicat aie testatoris aut retardat anime liberationem a purga/
tione cuius ratio est duplex. Prima quia ecclesia ⁊ pauperes
non exorantur ad orandum sicut facerent si daretur eis legatū
Acceleratio autem feruentium orationum pro anima defuncti
multum valet ad alleuationem ⁊ celerioꝝem expeditionem pe
ne. Secunda ratio quia sic anima in caritate decedens ⁊ alij
quid purgabile secum portans in hac vita meruit vt elemosū
ne si pro ea dentur prosint non ad augmentū ḡre h̄ ad alleua
tione ⁊ breuitate pene.

^{f. vocat⁹ ad exequēdū .i. aliq̄s executor .i. in p̄inquo}

^{moratur vic}

^{Cante militae d̄ loco v̄ alias}

Tempe nō veniens quis certo dū p̄sistat
^{f. executores}

Tūc p̄ntes vt agat iure licebit

^{f. presentes}

^{.i. dū in remotis}

<sup>f. executor imo
scdm glo. in. c.
religiosus li. vi
nō est necesse vt</sup>

^{Ecunc vocet sic et in electione}

Sic agit p̄ eos dū longinqu⁹ foret vnus

^{.i. impleat}

Ni voluit testās. reliq̄ sine nemo q̄ implet

¶ An Religiosus possit esse executor testamētoꝝ
rum vide sup̄ in 3° folio 5. Jure p̄r. ꝛc.

H ij

De Tutela et Tutoribus.

T

Est tutela triplex testamentaria prima

^{s^c q^d p^r infra immediate p^rsaice}

Altera legitimaq; dativa sit vltima dicta

^{s^c q^uis sit p^r et^r infra}

^{f. subleqⁿtia}

Quid sibi p^ricipiat lex. tutor p^r tria discat

^{f. pupillū ab iniuria z doceat a criminib^u abstinere}

Defendat. doceat. res augmentādo pupilli

Testamentaria p^rima ^{s^c} que est q^u pater in testamento dar^t filio tutorem quā quidē tutelā nec dativam clericū nec ep^{iscop} suscipere p^rnt f^r bene legitimā si volunt. **S**ilr oēs religiosi. clerici & ep^{iscop} tenent recipere tutelam miserabilium personarū. **S**ed religiosi cū licentia suorū superiorū vel p^rlatorū p^rnt etiam suscipere legitimā vt xvi. q. 1. **H**odachi. z c. iura **P**ieterea **T**utela **L**egitima est que defertur a lege q^u vtz tutor nullus datus ē ab ip^{so} p^rte filio in testamento q^u ille qui debet ab intestato succedere. tenetur h^u mōi tutelam suscipere. **D**ativa autē **T**utela est q^u dat a iudice quando nullo tutore dato in testamento z nullis extātib^u consanguineis idoneis ad tutelam iudex ex officio suo dat tutorem. **E**t durat tutela vsq; ad. xiiij. annum cōpletum. z inde incipit cura que durat vsq; ad. xxv. annū cōpletū **I**usti. qui. mo. tu. fi. z insti. de curato. **E**x p^rdictis oib^u igit p^r q^uo nec clericū nec monachi aut ep^{iscop} cogunt vllam tutelam suscipere vt dicit^r ē tenent suscipere tutelā miserabilium p^rsonarū. **T**ria quidem p^rtinent ad officiū tutorū. **P**rimū vt pupillos a criminibus intactos p^rseruent. **S**cōm q^u res eorū ab iniuria p^rsuent **E**t de tutoribus dicit^r sunt quasi tutores. **T**ertiū q^u pecuniā eorum vel bona mobilia q^u ad nihilū valent eis suata cōuertant in p^rdijs ex quib^u p^rcipient aliquē fructū. q^u fm **B**ar. in l. tutor. qui reportat^r §. 1. z c. si tutor pecuniā pupilli non ponit p^rdijs tenet pupillo ad fruct^u quos potuit h^uē deductis expens^u z p^rculis si saltē potuit emere. **P**uta erant q^u volebāt vendere. vel alio mō licite lucrari poterat. alias nō tenet. **I**dē dic^r vbi esset statutū q^u oīa bōa mobilia distraberent^r z venderent^r vt de pecuniā acq^rereret pupill^u lucy. **S**i tutor nō fecit cū potuerit teneatur ad iteresse. **A**dvertēdū ē igit^r tutori si velit cōtutus q^u nō teneat nec ip^{se} nec heredes sui p^r aliq^u facto p^r pupillo. illd^u faci^rat cū cōsilio cōiutorū pupillo z faci^rat poni iⁿ istrumēto q^u consiliū p^rinquo^r fac^r p^rsumptōez q^u doi^r z culpa abest a tutore ar. l. etiā. l. si tu. v^l cu. iter. **I**te^r tutor tenet facere iuventariū nisi eā necia v^l iustissima impediāt rex. est in. l. tutor q^u reportat^r **N**ecia q^u dē eā d^r tutor^u morib^u. puta podagrosus z h^u mōi. **E**x p^rte et^r rei. **Q**uia nō repit. adhibita diligent^r in q^u sitōe. **C**ā v^o iustissima d^r si testator remisit p^rfectōez iuētarij nisi ex cā iudici

De Venditione et Virginitate.

alter videatur. Fallit nihilominus in duobus casibz viz q nō
teneat facere inuentariū. Prim^o si p̄suetudo esset q non fieret.
Sec^o si iudex ex causa remitteret qz possit. ¶ Tutela filij p/
dit mater dupl^r. Primo si transit ad secundas nuptias. Se/
cundo si in continent viuit. de hoc est glota quaz sequit Bar.
in auten. mat^r z autē L. qñ mlier tu. zc. vñ plus sequentes

¶ CLV

.i. filij sui aut filie. s. impialis
Nati tutelam lex matri denegat ipam
.i. cū transferit ad sc^odas nupcias. i. qñ incontinent viuit
Proū fit bigama. nec qñ continet ipsa

Vendere qualiter debemus z quid vede/
re non debemus vide supra in littera E.
viz de Emptione. z infra post vsuraz z
sub vsura. Item q nō licet in loco sa/
cro vide supra de Emunitate ecclesiastica.

.i. signaculo s. p. te v^l aliū s^o sit ap^o se aut cuz
verecundie alio v^l cū alia

Signaculo fracto seu q v^l quis maculatus
s. mlier v^l vir .i. oīno nolens consentire effusio
ni seminis

Semine defuso p̄prio. nolēdo fauere
s. pollutio v^l seminis effusio

Sit quocunqz modo. sit naturā qz contra
s^o sit s^o sit .i. in somno s. somnum

Per vim siue gulā p̄ somnū v^l fuit extra

Incubus aut fuerat coīes cū virgine pura
s. rōis s^o oīb^o p̄dictz s. pollut^o v^l polluta ex^ois
sine discretōe rōis

Pret̄ cōsensum penitus loqr. aut puer exat
viz q̄ ē in firma voluntate pudicitie corp^oalis
s. oīb^o sup^o

Virginitas h̄a nō p̄dit̄ his memoratis

.i. h̄ viz rōis s. sup^o
Aster cōsensu de fatis quid peragēdo
s^o sic pollutus s. h̄ginitas

.i. sine discretōe rōis
Ni puer existat mox p̄dit̄ irreuocanda

scz q̄ sit p̄ solū cōsensu i d̄lectatōe venerea v^l p̄ cōsensum i op^o
egnis qd̄ tñ nō fit p̄ executōem aliquā .i. recuperanda

Sed mentis sola corruptio stat reuocanda

De Virginitate q̄li
ter nō amittit̄

Scōm b. tho. 2° 2°

Corruptio triplex ē

viz Corporal tñ. i.

fractio signaculi l^res

solutio semis q̄cūqz

modo sine consensu.

Scōa d̄z mētal tñ

.i. cōsensu i rē vene/
reas sine opē

Tercia

d̄z vtrazqz sit. In 3°

amittit̄ h̄ginitas irre/
perabilis In 2° repe/
tabilis In p^o nullo.

Hic notat̄ q̄liter
amittit̄ h̄ginitas.